

Gf.IV.30.058/2016/6.

A Debreceni Ítéltábla a Factor Kereskedelmi Szolgáltató és Ügyvitelszervező Kft. (FÉL CÍME, felszámolóbiztos: FELSZÁMOLÓBIZTOS NEVE) felszámoló szervezet részéről megbízott Ujfalviné dr. Gyuricskó Andrea ügyvéd (FÉL NEVE) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME, Cg...., adószám: ...) felperesnek -, a Mózes Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME, ügyintéző: dr. Mózes Brigitta ügyvéd) által képviselt ALPERES NEVE (ALPERES CÍME) alperes ellen vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránt indított perében - amely perben a felperes pernyertességének előmozdítása érdekében a **BEAVATKOZÓ** Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Adó- és Vámigazgatósága (FÉL CÍME, ügyintéző: dr. Sneider Zoltán jogtanácsos) által képviselt BEAVATKOZÓ NEVE (BEAVATKOZÓ CÍME) beavatkozott -, a Miskolci Törvényszék 2015. november 23. napján meghozott 13.G.40.091/2015/9. számú ítélete ellen az alperes részéről 10. sorszámon benyújtott fellebbezés alapján indult másodfokú eljárásban - a 2016. március 23. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett rendelkezését pedig helybehagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 5000 (Ötezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság az ítéletében megállapította, hogy az alperes a felperes fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezése után az ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, és ezáltal a felperes vagyona 10 978 425 Ft-tal csökkent.

Kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a Miskolci Törvényszék Gazdasági Hivatalának letéti számlájára 10 978 425 Ft biztosítékot, ezt meghaladóan pedig a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte továbbá az alperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt a felperesnek 20 000 Ft, a beavatkozónak pedig 10 000 Ft perköltséget.

Az ítéletben megállapított tényállás szerint a cégjegyzékbe 1995. május 12. napján bejegyzett felperes gazdasági társaságnak 2000. október 14. napjától kezdődően az alperes volt az ügyvezetője, aki 2010. január 31. napja óta egyedüli tagja is a kft.-nek.

Az alperes által vezetett gazdasági társaság autókereskedést üzemeltetett Borsod-Abaúj-Zemplén és Heves megye területén, amely tevékenységből kezdetben jelentős árbevétele keletkezett.

A 2008. évben indult gazdasági válság hatására azonban az autó értékesítések visszaestek és ennek következtében a társaság árbevétele is jelentősen lecsökkent. Ezzel egyidejűleg a kft. tevékenységének finanszírozására felvett deviza hitelek törlesztő részletei is nagymértékben megemelkedtek, amelynek következtében 2008. évtől kezdődően a társaság bevételei már nem

fedezték az esedékessé vált kötelezettségeit. Ezért a társaság arra kényszerült, hogy fizetési könnyítési, illetve halasztási kérelmeket terjesszen elő a hitelezői, köztük a beavatkozó felé.

2010. évtől kezdődően azonban a felperes már egyre több hitelezőjével nem tudott megállapodást kötni a tartozásai részletekben történő megfizetéséről, illetve átütemezéséről, amelynek következtében 2010. évben 2, 2011. évben ugyancsak 2, 2012. évben pedig 14 végrehajtási eljárás indult vele szemben, amelyek túlnyomó részben a cég felszámolásának elrendeléséig folyamatban maradtak. Ebben a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben az alperes 2012. március 21-e és 2013. október 10-e között - 5 részletben - összesen 10 978 425 Ft tagi kölcsönt fizetett vissza magának.

Az elsőfokú bíróság tényállásként állapította meg, hogy az alperes a felperesi gazdasági társaság 2012. évi beszámolójának letétbe helyezésére és közzétételére vonatkozó kötelezettségének nem tett eleget.

A társasággal szemben 2013. évben felszámolási eljárás indult, amelyben a Miskolci Törvényszék megállapította a kft. fizetéseképtelenségét és 2013. október 11-i kezdő időponttal elrendelte a felszámolását.

A felperes a keresetében „A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról” szóló, többször módosított 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 33/A. §-ának (1) bekezdése alapján annak megállapítását kérte a bíróságtól, hogy az alperes a felperes gazdasági társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezését követően az ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, és ezáltal a felperes vagyona 10 978 425 Ft-tal és annak az egyes kifizetések időpontjától számított törvényes mértékű késedelmi kamatának megfelelő összeggel csökkent.

A Cstv. 33/A. §-ának (2) bekezdése alapján a felperes kérte továbbá, hogy a bíróság 10 978 425 Ft vagyoni biztosíték nyújtására is kötelezze az alperest.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Vitatta, hogy az általa vezetett gazdasági társaság már 2010. januárjában fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben lett volna, továbbá, hogy a tagi kölcsönök visszafizetésével csökkentette a társaság vagyonát, illetve megsértette a hitelezők érdekeit.

Állította továbbá, hogy minden tőle elvárható intézkedést megtett a hitelezők veszteségeinek megelőzése és csökkentése érdekében.

Az eljárás során a felperes pernyertességének előmozdítása érdekében a perbe beavatkozott a **BEAVATKOZÓ** mint a felperes gazdasági társaság nyilvántartásba vett egyik hitelezője és az érdemi nyilatkozatában azt kérte, hogy a bíróság a felperes keresetének mindkét kérelem tekintetében adjon helyt.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét - a vagyonsökkenés összege utáni kamatok kivételével - megalapozottnak találta.

A Cstv. 33/A. §-a (1) bekezdésének utolsó mondata, valamint a keresetlevélhez mellékelt felperesi cégmásolat adatai alapján megállapította, hogy a tagi kölcsönök visszafizetésének időpontjában a felperes gazdasági társaság már fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, mivel a társaságnak már nem volt olyan mértékű likvid vagyona, amely valamennyi lejárt tartozásának az esedékességgel történő kifizetését lehetővé tette volna és ezért a társasággal szemben több végrehajtási eljárás is indult.

Megállapította továbbá, hogy ebben a helyzetben az alperes a tagi kölcsönök visszafizetésével megsértette az általa vezetett gazdasági társaság hitelezőinek az érdekeit.

A Debreceni Ítéltábla .../4. számú, valamint a Szegedi Ítéltáblának a BDT 2014. évi számában 3241. sorszám alatt közzétett eseti határozatában kifejtettekre hivatkozással rámutatott arra, hogy bár számviteli szempontból a társaságnak nyújtott tagi hitel és a más hitelezőkkel szembeni tartozás ugyanúgy a céggel szembeni követelésnek minősül, a Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdésében szabályozott magatartás szempontjából másként kell megítélni a társaság tagjainak, valamint a kívülálló hitelezőknek az adós gazdasági társasággal szemben fennálló követeléseit.

A Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdésébe foglalt rendelkezést ugyanis az Alaptörvény 28. cikkével összhangban úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezés kizárólag a külső hitelezők érdekeit védi.

Ezért az alperes saját maga részére a tagi kölcsönöket csak akkor fizethette volna vissza, ha ezzel nem veszélyeztette volna a többi (külső) hitelező követelésének a kielégítését.

A jelen esetben azonban a tagi kölcsönök visszafizetésére akkor került sor, amikor a társaságnak már lejárt és utóbb ki nem elégített tartozásai voltak különböző külső hitelezők felé, ezért az alperesnek a tagi kölcsönök visszafizetésére irányuló magatartása sértette a hitelezők érdekeit.

Megjegyezte, hogy a társaság 2012. évi beszámolójának letétbe helyezésére és közzétételére vonatkozó kötelezettség elmulasztása miatt az alperes esetében a hitelezői érdekek sérelmét egyébként is vélelmezni kellett.

A bekövetkezett vagyonsökkenés mértékét az elsőfokú bíróság a visszafizetett tagi kölcsönök összegével azonos mértékben határozta meg annak megállapításával, hogy ahhoz a felperes alaptalanul kérte hozzászámítani az egyes kifizetésektől a visszafizetés időpontjáig számított törvényes mértékű késedelmi kamatokat.

Az elsőfokú bíróság megállapította továbbá, hogy az alperes a felelősség alóli mentesüléséhez vezető körülményeket nem bizonyította, a felelősség alól nem tudta kimenteni magát. Annak következtében pedig, hogy a felperes keresete a felelőssége megállapítása és a vagyonsökkenés mértékének tökeösszege tekintetében egyaránt megalapozott volt, a felperes alappal követelhetette a vagyonsökkenés tökeösszegével azonos mértékű vagyoni biztosíték nyújtását az alperestől.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását és a felperes teljes keresetének az elutasítását kérte.

Az alperes állítása szerint a Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdése szerinti felelőssége megállapításához szükséges konjunktív feltételek közül az adott esetben a felperesnek egyik feltétel fennállását sem sikerült bizonyítania.

Állította, hogy önmagában a cég ellen indult végrehajtási eljárások még nem igazolták, hogy a kft. a tagi kölcsönök visszafizetésének időpontjában már fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben lett volna. Ezzel összefüggésben kiemelte, hogy a 2009-2011. közötti években a társaság - a tagi hiteleken felül - 100 000 000 Ft-os nagyságrendű hitelezői követelést elégített ki, amely cáfolja a felperesnek azt az állítását, hogy a társaság már ekkor fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben lett volna.

Fenntartotta azt az állítását, hogy a tagi hitel nem tartozik a társaság vagyonába, az valójában az alapítóval szembeni kötelezettség és mint ilyen nem része a cég saját tőkéjének. Ebből pedig az következik, hogy a tagi hitel tekintetében sem a befizetéssel, sem a kifizetéssel nem változik a társaság vagyona.

Előadta továbbá, hogy amennyiben a tagi hitelt a társasági vagyon részének is tekintjük, annak visszafizetése miatt vagyonsökkenés szintén nem állapítható meg, hiszen annak eredményeként a társaság kötelezettségei és pénzeszközei azonos mértékben változtak, számviteli szempontból tehát a társaság vagyona nem csökkent.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helyes indokai alapján történő helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltség fizetésére kötelezését kérte.

Álláspontja szerint a felperes gazdasági társaság cégjegyzékébe bejegyzett végrehajtási eljárások egyértelműen bizonyították, hogy a tagi kölcsönök visszafizetésének időpontjában a társaság már fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt és ezt a megállapítást támasztotta alá az alperesnek a tevékenységet záró adóellenőrzés során tett nyilatkozata is, amelyről készült jegyzőkönyvet az elsőfokú eljárásban csatolta az iratokhoz.

Az ítéletábra megállapította, hogy a peres felek nem nyújtottak be fellebbezést az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet (részben) elutasító rendelkezése ellen, ezért az ítéletnek ez a része „A polgári perrendtartásról” szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 228. §-ának (3) és (4) bekezdései alapján (rész)jogerőre emelkedett. Erre tekintettel pedig az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (3) bekezdésében foglaltak szerint csak a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül.

A fellebbezés nem megalapozott.

Az ítéletábra megállapítása szerint az elsőfokú bíróság a felperes keresetének megalapozott elbírálásához szükséges tényeket feltárta, azok alapján a tényállást helyesen állapította meg és helytállóak voltak az így megállapított tényállásból levont jogi következtetései is.

Az alperes fellebbezésében előadottak ugyanakkor nem szolgálhattak alapul az elsőfokú bíróság részéről eljárási szabálysértés nélkül meghozott, megalapozott és kellően megindokolt döntés megváltoztatásához vagy hatályon kívül helyezéséhez.

Ezért az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján - utalással a Pp. 254. §-ának (3) bekezdésében foglaltakra is - a saját helyes indokai alapján helybenhagyta.

Csupán a fellebbezésben előadottakra tekintettel az ítéletábra a következőkre mutat rá:

Alapítván állította az alperes a fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre állt bizonyítékok helytelen értékelése és mérlegelése alapján, tévesen állapította meg, hogy a felperes már 2010. januárjában fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt.

A felperes cégjegyzékébe bejegyzett végrehajtási eljárások adatai ugyanis egyértelműen alátámasztották, hogy a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete már 2010. januárjában, az első végrehajtási eljárás megindulásakor bekövetkezett.

Önmagában az a körülmény, hogy a felperessel szemben megindult végrehajtási eljárások egy része még a felszámolás kezdő időpontja előtt megszűnt, a társaság fizetőképességének helyreállítását nem bizonyította, hiszen - az alperes által sem vitatottan - több végrehajtási eljárás (köztük a 2010. január 19-én megindult első végrehajtási eljárás) csak a felszámolás megindulása után, arra tekintettel került megszüntetésre, nem pedig a felperes teljesítése miatt.

Az a nem vitás tény, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően a felperes az esedékessé vált tartozásai egy részét kiegyenlítette, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet megszűnését szintén nem bizonyította, mivel ezt csak akkor lehetett volna megállapítani, ha az alperes azt bizonyítja, hogy a felperes gazdasági társaság utóbb valamennyi, esedékessé vált tartozását kiegyenlítette.

Ennek megtörténtét azonban az alperes nem is állította, ellenkezőleg, a személyes meghallgatása során maga is elismerte, hogy a végrehajtási eljárások megindulásakor a kft. olyan mértékű likvid vagyonnal nem rendelkezett, amely valamennyi lejárt kötelezettsége esedékessé válását követően kiegyenlítését lehetővé tette volna.

Az ítéletábra megállapítása szerint téves volt az alperesnek a tagi hitel visszafizetésének jogi megítélésével kapcsolatos fellebbezési érvelése is.

A Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdésébe foglalt rendelkezések alapján a vezető tisztségviselőnek az általa vezetett gazdasági társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezése után az ügyvezetési feladatait a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján kell ellátnia.

A hitelezői érdekek elsődlegessége természetesen nem jelenti azt, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően a vezetőnek már ne lenne lehetősége a társasággal szembeni valamely követelés kielégítésére.

Tekintettel azonban arra, hogy ebben a helyzetben a vezető tisztségviselőnek már előre látnia kell, hogy a társaság a vele szemben fennálló valamennyi esedékes követelést nem lesz képes kiegyenlíteni, mérlegelnie kell, hogy mely követelések azok, amelyek kiegyenlítése nem ellentétes a hitelezők érdekeivel.

Ebből a szempontból pedig másként kell megítélni az ún. külső hitelezők és a társaság tagjának vagy vezetőjének a társasággal szembeni követelését.

A tag vagy a vezető társasággal szembeni követelésének kiegyenlítése ugyanis semmilyen szempontból nem segíti elő a gazdasági társaság további működését, ezáltal pedig a hitelezők követelésének minél nagyobb arányú kielégítését.

E vezetői magatartás megítélésénél nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a Cstv. 57. §-ának (1) bekezdésében meghatározott kielégítési sorrendben az adós gazdasági társaság tagjainak és vezető tisztségviselőjének követelései az utolsó helyre kerültek besorolásra.

Mindezekből pedig az a következtetés vonható le, hogy egy már fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben lévő gazdasági társaság esetében a vezetőnek az a magatartása, hogy a társaság még meglévő likvid vagyonát a saját tagi hitelének a kielégítésére fordítja, ellentétes a hitelezők érdekeivel, ezáltal pedig kellő alapul szolgálhat a vezető tisztségviselő Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdése szerinti felelősségének megállapításához.

Alaptalanul támadta az alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróságnak a vagyoncsökkenés mértékére vonatkozó megállapításait is.

Az alperes részéről az általa vezetett gazdasági társaságnak nyújtott kölcsönök összege - ahogyan erre az elsőfokú bíróság is helyesen rámutatott - a társasági vagyon részévé vált.

E kölcsönök visszafizetésével pedig az alperes a már fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben lévő kft. olyan aktív (likvid) vagyonát csökkentette, amely a társaság külső hitelezői már esedékes követeléseinek kielégítésére lett volna felhasználható.

Ezért az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a tagi kölcsönök visszafizetése - a Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdésében meghatározott felelősség szempontjából - a kifizetésekkel azonos mértékű vagyoncsökkenést eredményezett a felperesnél.

A fellebbezés eredménytelen maradt, ezért az alperes a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából származó saját másodfokú perköltségét maga köteles viselni.

Köteles továbbá megtéríteni a felperesnek a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából származó másodfokú perköltségét is, amelynek összegét az ítéletábra a Pp. 79. §-ának (1) bekezdése alapján hivatalból határozta meg „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (3) és (5) bekezdéseiben foglaltak alapján.

Az alperes részére az elsőfokú eljárásban engedélyezett személyes költségmentesség folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket pedig „Az illetékekről” szóló, módosított 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 74. §-ának (3) bekezdése folytán alkalmazott 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és a 14. §-a alapján az állam viseli.

Debrecen, 2016. március 23.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit sk. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos sk. előadó bíró, Dr. Dzsula Marianna sk. bíró

A kiadmány hiteléül:

- kiadó -